

Innspill til Kjernekraftutvalget

Halden Venstre (heretter HV) takker for muligheten for å spille inn forslag til Kjernekraftutvalget (heretter utvalget).

HV noterer at utvalget arbeider svært sakte. At det tar omtrent et år fra oppnevning til utvalget ber om innspill er skuffende. At det eksterne konsulentoppdraget på "Markedskonsekvenser av kjernekraft i Norge" fortsatt (pr. 2025-06-23, over tre måneder etter kunngjøring) ikke er kunngjort tildelt¹ forsterker dette inntrykket. Selv om utredninger rundt energiinfrastruktur er svært langsiktige, så bør utvalget være fremoverlent og proaktiv i sin fremdrift.

I dette innspillet vil HV først kommentere mandatet til utvalget, dernest sammensetningen av utvalget og videre betraktninger rundt enkeltpunkter som utvalget skal behandle.

Mye av det kunnskapsgrunnlaget som mandatet etterspør er nylig besvart av FNs økonomiskkomisjon for Europa (UNECE)² og EUs vitenskapspanel (JRC)³.

Innledning

Når det gjelder mandater til utvalget⁴, så er det et ganske bredt: "Utvalget skal gjøre en bred gjennomgang og vurdering av ulike sider ved en eventuell framtidig etablering av kjernekraft i Norge."

Her er det to forhold som først bør klargjøres. Skal dette være en vurdering:

1. av om Den norske stat selv skal etablere kjernekraft i Norge, enten indirekte ved å:
 - a. kjøpe en ekstern tjeneste for levering av fremtidig kjernekraftteknologi, eller
 - b. aktivt utvikle kjernekraft som en statlig leverandør av elektrisitet og andre kjernekrafttjenester⁵, eller
2. av hva som må tilrettelegges for å tillate private aktører å bygge kjernekraft, under statlig oversyn.

Dette er i prinsippet to (tre) svært ulike utgangspunkt.

¹ Kjernekraftutvalget - Markedskonsekvenser av kjernekraft i Norge, <https://doffin.no/notices/2025-103592>

² Carbon Neutrality in the UNECE Region: Integrated Life-cycle Assessment of Electricity Sources, https://unece.org/sites/default/files/2022-04/LCA_3_FINAL%20March%202022.pdf

³ Technical assessment of nuclear energy with respect to the 'do no significant harm' criteria of Regulation (EU) 2020/852 ('Taxonomy Regulation'): <https://publications.jrc.ec.europa.eu/repository/handle/JRC125953>

⁴ Kgl.res-21.06.2024, Oppnevning av offentlig utvalg som skal utrede kjernekraft som mulig kraftkilde i Norge, <https://www.regjeringen.no/contentassets/247744fec02d4e45b6dfdab9e6944cd9/kgl.res-21.06.2024.pdf>

⁵ Ikke ulikt opprettelsen av Den Norske Stats Oljeselskap A/S i 1972 eller det som skulle bli Statkraft i 1895 der staten kjøpte sitt første vannkraftanlegg etter at de tidlige vannkraftverkene var bygget av private – det første, 13 år tidligere.

Det er gode grunner til å legge forholdene til rette for begge deler eller en kombinasjon, som HV kommer tilbake til i dette innspillet.

Videre er det i mandatet en pussig sammenblanding av kjernekraft, i form av *moden* fusjonskraft (inkludert SMR (små modulære reaktorer)), og totalt *umoden*, eksperimentell fusjonskraft. Mandatet legger opp til at det skal gjøres en vurdering av modenhet av teknologiene, men dette virker noe unødvendig å bruke energi på.

I mandatet står det om de norske reaktorene: "Disse forskningsreaktorene hadde ingen rolle i kraftsystemet og ble etablert etter godkjenning fra Stortinget. Som utgangspunkt har derfor Norge ikke erfaring med utbygging, kommersiell drift, regulering og konsesjonsbehandling av denne formen for kraftproduksjon." Dette er i beste fall en misforståelse. Det som kanskje menes er at kjernekraft ikke har hatt en direkte rolle i et norsk elektrisitetssystem. Men Haldenreaktoren har levert kraft til nabobedriften Saugbrugs, i form av store mengder damp, når reaktoren har vært operativ. Dette var en del av motivasjonen for at Saugbrugs stilte en tomt til disposisjon til formålet i sin tid: 30 tonn damp i døgnet, med en temperatur på rundt 150 grader⁶. For hver time i operativ drift så sparte Haldenreaktoren Saugbrugs (og Norge) for ca. 24 000 kWh, eller 103 GWh per år, elektrisitet (med ca. 50 % driftstid/kapasitetsfaktor, som var normen i store deler av driftsperioden). Så, jo, kjernekraft var en viktig del av kraftforsyningen her i Halden i 60 år. Om noe så er eksperimentell drift, slik som på de norske reaktorene, mer krevende enn kommersiell drift. Dette er altså ikke et argument som utvalget bør legge til grunn i sitt arbeide.

Et godt poeng i mandatet er at utvalget også skal vurdere "... fordeler og ulemper ved andre produksjonsteknologier for kraft". Det er viktig å se helheten når man skal gjøre slike strategiske vurderinger. Men det er uklart om "...areal- og miljøvirkninger, avfallsproblematikk...", som skal utredes for kjernekraft, innebærer at utvalget skal sammenligne disse virkningene med areal-, miljøvirkninger og avfallsproblematikk for alternative energikilder. Andre kraftverk har også areal- og miljøvirkninger og avfallsproblematikk knyttet til både konstruksjon, drift og avvikling. Med tanke på avsnittet over, forutsetter HV dette.

Det er bra at samarbeid med andre land nevnes, Sverige og Finland spesielt. Med et nært felles-nordisk samarbeid både på dekommisjonering av eksisterende anlegg, behandling og deponering av brukt brensel og evt. regulering av nye reaktoranlegg, kan man få et bedre kompetansemiljø som gir en raskere og bedre konsesjonsbehandling med bruk av færre ressurser. Og når reguleringsmyndigheter samarbeider og standardiserer så kan også leverandørindustrien gjøre det samme, hvilket gir mer standardiserte løsninger, lavere investeringskostnader og nye muligheter for norsk leverandørnæring.

Det som mangler i mandatet er hvordan kjernekraft eventuelt kan fungere i et norsk kraftsystem og regulatorisk rammeverk rundt dette. HV tar opp dette i vårt innspill.

⁶ Norges glemte atomkraft-historie | FriFagbevegelse.no,
<https://frifagbevegelse.no/aktuell/norges-glemte-atomkraftshistorie-6.469.998543.889aa324a1>

Sammensetning av utvalget

Utvelgelsen av utvalgets medlemmer fremstår noe pussig. Mange av medlemmene hadde en tydelig uttalt negativ holdning til kjernekraft, inkludert leder Kristin Halvorsen, før de ble valgt som medlemmer av utvalget. Det er viktig at utvalget er bredt sammensatt, men selv om flere innehar kompetanse som er beslektet med kjerneteknikk, så er det ingen av medlemmene som har klar kjernekraftkompetanse.

Også statsråd Terje Aasland, som bestiller av rapporten, har uttalt seg negativt om kjernekraft⁷. Det kan derfor fremstå som et bestillingsverk der konklusjonen til utvalget er gitt.

Utvalget har også mandat til å "... engasjere ekstern ekspertise ved behov". Prosessen rundt dette eller hvem som har eller vil bli engasjert er ikke offentliggjort så langt HV kan se.

Sammensetningen av utvalget har fått kritikk fra Klimavenner for Kjernekraft⁸, administrerende direktør Jonny Hesthammer i Norsk Kjernekraft⁹ og Marius Arion Nilsen fra Fremskrittspartiet¹⁰.

Regjeringen står selvfølgelig fritt til å oppnevne hvem som helst i hvilke utvalg den vil. Men er oppnevningen egnet til å skape tillit til resultatet fra utredningen? For å unngå at sammensetningen blir et tema når utvalgets rapport legges frem, og for at utredningen og konklusjonen skal være troverdig må det være full åpenhet rundt utvalget og utvalgets bruk av eksterne ressurser. Videre bør innholdet i utredningen fagfellevalueres av andre eksperter enn de som har sittet i utvalget eller vært eksterne ressurser.

Uten en slik åpenhet er HV redd for at vi står på bar bakke, uten en samlende virkelighetsforståelse, om et snaut år, når utvalgets rapport legges frem innen 1. april 2026.

Kostnader

Mandatet skal også se på kostnader. Investeringskostnader ved kjernekraft er høye – det er noe vi vet. Mange bruker NVE sine LCOE-beregninger¹¹ for å vise til kostnader, f.eks. for å vise at kostnader for kjernekraft er veldig høye¹². Men NVE sine beregningene har fått kritikk for å være faglig svake, bl.a for å bare bruke prototype-reaktorer i sin modell for

⁷ Energiminister Terje Aasland: Sier nei til kjernekraft – E24, <https://e24.no/energi-og-klima/i/765xMo/energiminister-terje-aasland-sier-nei-til-kjernekraft>

⁸ Kommentar til Kjernekraftutvalget | Klimavenner for Kjernekraft, <https://klimavenner.no/kommentar-til-kjernekraftutvalget/>

⁹ Regjeringen Støre og inhabilitet - Altinget, <https://www.altinget.no/artikkel/regjeringen-stoere-og-inhabilitet>

¹⁰ Skeptisk til lederen av kjernekraftutvalget, <https://www.europower.no/politikk/skeptisk-til-lederen-av-kjernekraftutvalget/2-1-1673254>

¹¹ Kostnader for kraftproduksjon - NVE, <https://www.nve.no/energi/analyser-og-statistikk/kostnader-for-kraftproduksjon/>

¹² NVE: Kjernekraft er dyrest | DN, <https://www.dn.no/energi/nve-kjernekraft-er-dyrest/2-1-1716039>

kjernekraft^{13,14}. IEA sin LCOE-beregninger¹⁵ inneholder et større utvalg av typer kraftverk og flere kraftverk av hver type og fremstår å være mer gjennomarbeidet. NVE sier også at deres tall ikke kan brukes for investeringsbeslutning¹⁶.

LCOE-metoden er også kritisert^{17,18} for å være for enkel ved at den ikke tar opp i seg integrasjonskostnader, dvs. kostnader for balansekraft, reguleringskraft, lagring, transmisjon, etc., og i utgangspunktet ble tatt frem for å sammenligne elektrisitetsprodusenter som leverer samme type elektrisitetsproduksjon typisk varmekraftverk basert på fossil brensel¹⁹.

Et annet moment er at det må tas hensyn til livsløpet til de ulike alternativene. På lik linje med vannkraft, bygger man kjernekraft for generasjoner. De nyeste kjernekraftverkene bygges for en levetid på 60 år med mulighet for to ganger 20 års levetidsforlengelse²⁰. Dette er det som er beskrevet som LTO (long term operation) i IEA sine LCOE analyser²¹ og gir langt lavere LCOE kostnader enn annen elektrisitetsproduksjon.

For å ta en similie: Kostnadene for et hus er mye høyere enn kostnadene for et telt, men et hus har normalt en langt høyere bruksverdi enn et telt, er bygget for å være mer robust og vare mye lenger. De fleste vil velge et hus (eller leilighet) når de skal etablere seg.

Videre må alternativkostnaden ved å ikke velge kjernekraft også vurderes. Faren er at man ender opp med et væravhengig elektrisitetssystem som er helt avhengig av fossil elektrisitetsproduksjon for få et stabilt elektrisitetssystem.

International Monetary Fund (IMF) har sett på den totale påvirkningen på BNP av ulike energislag, inkludert bruk av land og biodiversitet²². Deres anslag viser at for hver krone brukt på kjernekraft får man 4.11 kroner igjen. Tilsvarende tall for fornybart og fossil er hhv. 1.19 og 0.65 kroner.

Kostnaden for å bygge kjernekraft er heller ikke direkte koblet til prisen på elektrisitet som produseres som forbruker betaler. Dette er i dag regulert i et separat marked. Et kostnadsperspektiv må også følges av en verdivurdering av varen som leveres samt

¹³ NVE-rapport om strøm slaktes: – Faglig useriøst, <https://www.nettavisen.no/okonomi/nve-nye-rapport-om-pris-pa-strom-lcoe-moter-sterk-kritikk/s/5-95-2043827>

¹⁴ NVE må bli mer presise | Finansavisen, <https://www.finansavisen.no/energi/2024/10/27/8197389/nve-ma-bli-mer-presise>

¹⁵ Projected Costs of Generating Electricity 2020 – Analysis - IEA, <https://www.iea.org/reports/projected-costs-of-generating-electricity-2020>

¹⁶ Ibid. 11

¹⁷ Rethinking the “Levelized Cost of Energy”: A critical review and evaluation of the concept - ScienceDirect, <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S2214629624004882>

¹⁸ Er kjernekraft god butikk?, <https://klimavenner.no/er-kjernekraft-god-butikk/>

¹⁹ Projected Costs of Generating Electricity – 2020 Edition, https://www.oecd-neo.org/upload/docs/application/pdf/2020-12/egc-2020_2020-12-09_18-26-46_781.pdf

²⁰ Nuclear plants could safely operate for 100 years, suggests Grossi, <https://www.world-nuclear-news.org/Articles/Nuclear-plants-could-safely-operate-for-100-years>.

²¹ Ibid. 15

²² Building Back Better: How Big Are Green Spending Multipliers?, <https://www.imf.org/en/Publications/WP/Issues/2021/03/19/Building-Back-Better-How-Big-Are-Green-Spending-Multipliers-50264>

inntektssiden. Derfor mener HV dette er sekundært i utvalgets vurdering nå: Enten vil en kommersiell utbygger gjøre denne vurderingen (alternativ 2. i innledningen) basert på deres forretningsmodell og konkrete markedsøkonomiske analyser. Alternativt vil Staten gjøre dette selv gjennom statens prosjektmodell (alternativ 1. i innledningen) basert på en fremtidig, helhetlig, samfunnsmessig nyttevurdering i tillegg til en kommersiell vurdering, Denne kunnskapen sitter utvalget ikke inne med i dag.

Elektrisitetsnettet

Et fungerende elektrisitetsnett er en komplisert maskin, som tradisjonelt har vært drevet av store synkrongeneratorer med høy inert i (mye roterende masser med stort treghetsmoment – altså høy evnene til å motstå raske endringer). I Norge, og noen få andre land, har dette vært vannkraft, mens de fleste andre land har vært avhengig av fossile varmekraftverk som forbrenner kull, olje og i det senere gass. Frankrike har vært i en unik posisjon med 65-75 % kjernekraft siden 1985²³ for det samme.

Et komplisert kraftsystem er helt avhengig av balansekraft, både for energilagring over tid, for effektreserver og for raskere reserver. Tradisjonelt har det vært lite behov for slike reserver i Norge ettersom vannkraft i stor grad har dette innebygget, både lagring i form av vannmagasin, nok generatorkapasitet og frekvensreserver i form av inert i som følge av mye masse i turbin- og generatordelene. Med en innfasing av stadig mer væravhengig elektrisitetsproduksjon, som er asynkron og svært lav inert i, har vi sett at hele nettet kan bli svært sårbart for lokaliserte enkeltutfall som sprer seg etter hvert som produksjon og forbruk ikke lenger balanseres. Dette så vi senest i Spania i april 2025^{24,25} og tidligere i Texas ved flere anledninger²⁶. Selv om manglende inert i i seg selv ikke utløste disse hendelsene, hadde et system med en større andel med inert i hatt større sjanse for å takle uønskede hendelser i nettet og dermed gitt systemoperatøren større marginer for å stabilisere nettet når disse først skjer.

I Norge så har det vært mest fokus på mer energi. Dette har vært mulig fordi vannkraften har hatt disse balanserende egenskapene innebygd og dermed sponser asynkrone og væravhengige kilder som sol- og vindkraft. Dette har gått på bekostning av fokus på andre egenskapene ved et stabilt elektrisitetsnett, f.eks. toppeffekt, energilagring og frekvensstabilitet.

Men med behov og innfasing av mer energi så blir både toppeffekt og raske reserver et aktuelt tema. NVE og Statnett varsler i rapporten "Norsk og nordisk effektbalanse fram mot

²³ Nuclear power generation in France - Access to data | RTE,
<https://analyseetdonnees.rte-france.com/en/generation/nuclear>

²⁴ The Iberian blackout shows the dangers of operating power grids with low inertia - Watt-Logic,
<https://watt-logic.com/2025/05/09/the-iberian-blackout-shows-the-dangers-of-operating-power-grids-with-low-inertia/>

²⁵ Se presenta el informe del Comité de análisis de la crisis eléctrica del 28 de abril,
https://www.miteco.gob.es/content/dam/miteco/es/prensa/20250617_NdP.%20Se%20presenta%20el%20informe%20del%20Comit%C3%A9%20de%20an%C3%A1lisis%20de%20la%20crisis%20el%C3%A9ctrica%20del%2028%20de%20abril.pdf

²⁶ Stabilising US power grids using synchronous condensers - Watt-Logic,
<https://watt-logic.com/2023/09/14/synchronous-condensers-in-the-us/>

2030"²⁷ om at balansekapasiteten til dagens installerte vannkraft allerede er oppbrukt. For inert i viser Statnett²⁸ til et EU-finansiert forskningsprosjekt som setter en grense på 65 % omformerbasert (asynkron) produksjon for hva et kraftsystem kan tåle uten større inngrep.

Slike forhold må også tas i betraktning når man gjør vurderinger av om kjernekraft skal være en del av det norske elektrisitetsnettet. Samfunnet, der alt fra finans, varehandel, helsevesen, politi, militæret, kringkasting, for å nevne noen, er kritisk avhengig av en velfungerende elektrisitetsforsyning. Sier utvalget nei til kjernekraft må kostnadene og de tekniske løsningene for hvordan man drifter og regulerer et elektrisitetsnett med en mindre andel synkrone generatorer enn det som anbefales av Statnett med en stabilitet som forventes, gjøres rede for.

Et annet moment er forsyningssikkerhet. Vi lever nå i en mer ustabil verden enn på veldig lenge. Et destabiliserende tiltak en nasjon kan utøvte på en annen nasjon er muligheten for sabotasje av mellomlandskabler. Dette er aktualisert både av mulige slike hendelser²⁹ og avsløringen at kinesiske myndigheter aktivt utvikler teknologi for denne type sabotasje³⁰. Sikkerhetspolitisk kan det dermed være mer klokt å ha en strategi for elektrisitetsforsyning som ikke er avhengig av store mengder mellomlandskabler, slik som væravhengige kilder gjør.

Rammebetingelser

Det virker som at mandatet legger opp til en utredning som skal lede til et "ja" eller "nei" til kjernekraft. Dette er veldig kortsiktig. Kjernekraft er i rivende utvikling. I prinsippet kan det komme teknologiske eller regulatoriske nyvinninger dagen etter at utvalget har lagt frem sin rapport som snur ting helt på hodet.

I stedet bør man gjøre "hvilke forutsetninger skal til"- og "hvordan kan kjernekraft integreres i den norske elektrisitetsforsyningen"-vurderinger. Hva er alternativene hvis man ikke velger kjernekraft? Da blir det opp til utbygger, om det er staten eller private, og reguleringsmyndighetene å gjøre vurderingen om et evt. kjernekraftverk kan bygges eller ei.

I tilfellet staten ikke selv står for en evt. utbygging (alternativ 2. i innledningen) så bør utvalget gjøre en vurdering av om en ordning tilsvarende hjemfallsretten, der anleggene tilfaller staten etter en viss tid, skal innføres. Et annet alternativ er at man kan tenke seg en ordning tilsvarende leterefusjonsordningen på norsk sokkel der utbygger får dekket en andel av investeringene mot at statene får en tilsvarende andel av inntektene. Andre

²⁷ NVE Rapport 20/2022: Norsk og nordisk effektbalanse fram mot 2030, https://publikasjoner.nve.no/rapport/2022/rapport2022_20.pdf

²⁸ Stabilitet i et kraftsystem i endring, <https://www.statnett.no/globalassets/for-aktorer-i-kraftsystemet/planer-og-analyser/sup/temarapport---stabilitet-i-et-kraftsystem-i-endring.pdf>

²⁹ Finland, Sweden investigate suspected sabotage of Baltic Sea telecoms cable | Reuters, <https://www.reuters.com/world/europe/sweden-investigates-possible-breach-undersea-cable-baltic-sea-prime-minister-2025-02-21/>

³⁰ Exclusive—Chinese Patents Reveal Aim to Cut Undersea Cables - Newsweek, <https://www.newsweek.com/china-conflict-undersea-cables-cutting-internet-data-subsea-marine-baltic-taiwan-2012396>

rammebetingelser som eiendomsskatt og konsesjonskraft bør også vurderes i denne sammenhengen.

Muligheter

Uran er svært energitett. Ingen andre etablerte energikilder kommer i nærheten. En offentlig (alternativ 1. i innledningen) utbygging av kjernekraft i Norge gjør at Norge kan få svært mange muligheter på mange områder som kan prioriteres politisk. Bygger man tilstrekkelig kjernekraft kan man se for seg å ha et så stort energioverskudd at man kan få til vanskelige prosjekter som karbonfangst og -lagring, også direkte fra luft, produksjon av syntetisk drivstoff og hydrogen, bli arealnegativ ved at man kan frigjøre natur som i dag er brukt til kontroversielle vann-, sol- eller vindkraftverk. Man kan også få til en massiv utbygging av fjernvarme både til industri og husholdninger. Herunder kan man også tenke seg at fjernvarme kan brukes for å øke selvforsyningsgraden ved å tilrettelegge for helårsjordbruk i drivhus. Her er det bare fantasien som setter grenser.

HV forslår ikke ubegrenset sløsing av elektrisitet her, og det enkelte tiltak må selvfølgelig sees opp mot nytten det tjener, men slike tiltak vil være særdeles krevende å få til med alle andre former for etablerte elektrisitetsproduksjon og således ikke mulig å få til i det omfanget som man ellers kan.

Norges langvarige kompetanse med petroleumsindustri og sikkerhetskulturen rundt dette kan overføres til kjernekraftindustri relativt enkelt³¹. Norge har også velegnet geologi, stabil politisk ledelse og samfunnsstruktur og god økonomisk stabilitet. Dette gir Norge mange fortrinn for kjernekraft andre sammenlignbare land ikke har.

Konklusjon

Forrige gang kjernekraft ble utredet, startet prosessen i NVE i 1969 og tok fem år, var rotete og for dårlig forankret lokalt. Det første kjernekraftutvalget sitt arbeid fra 1976-1978, som endte med en anbefaling av kjernekraft i Norge, ble skrinlagt av Stortinget i 1979 ettersom man da visste at vi hadde mer enn nok olje og gass på norsk kontinentalsokkel. Hadde man visst da, som man gjør i dag, at bruken av denne energikilden ville ha alvorlige konsekvenser for klima og miljø, er HV helt sikker på at vurderingen i Stortinget hadde blitt en annen.

³¹ Project Staffing Investigation, New Nuclear in Norway,
https://www.haldenkjernekraft.no/wp-content/uploads/2024/06/Project-Staffing-Investigation_New-Nuclear-in-Norway_Final-Version.pdf

Med Rystad-rapporten “Kjernekraft i Norge”³² friskt i minne, dennes kritikk fra akademikere^{33,34} med påfølgende, offentlig kritikk av NTNU-forskerne Nøland og Hjelmeland, påvirket av Norsk Industri³⁵, NTNU-rektorens avgang som følge av dette og annen uro i en polarisert kjernekraftdebatt, er det ytterst viktig at utvalgets jobb fremstår uhildet av enkeltmedlemmers og statsrådets tidligere negative uttalelser om kjernekraft. Annen påvirkning må også være transparent.

En INIR-utredning³⁶, som foreslått i Stortinget av KrF³⁷, men forkastet, bør bestilles som et ledd i utvalgets arbeid. En slik utredning vil gi et svært verdifullt kunnskapsgrunnlag for utvalget.

I dag er ca. halvparten av all primærenergi forbrukt i Norge fossil energi. For fremtidig infrastruktur må vi tenke langt frem. FNs Parisavtale har mål frem til 2050, men vi må faktisk tenke enda lenger og bygge infrastruktur som kan være bærekraftig for de som kommer etter oss. Vi må heller ikke glemme FNs naturavtale, der vie har forpliktet oss til å verne og restaurere ødelagt natur. UNECE uttaler at kjernekraft har den laveste negative påvirkningen på økosystemer (klima, natur og miljø), ressursbruk (mineraler og metaller) og menneskers helse (inkludert kreft)³⁸. JRC har konkludert med at kjernekraft er minst like bærekraftig som fornybart³⁹.

Prisen på elektrisitet er i hovedsak styrt av tilbud, etterspørsel og flaskehalser. Det viktigste grepet for å holde stabilt, lave priser er å bygge ut tilstrekkelig elektrisitetsproduksjon. Kjernekraft kan være med å bidra med væruavhengig, stabil og langsiktig produksjon av miljø- og naturvennlig elektrisitet.

Flere og flere land satser på kjernekraft. Dersom de lykkes, og kostnadene kommer ned på det nivået som man så i Frankrike da de bygget sine kjernekraftverk på 70- og 80-tallet, så vil disse landene få en konkurransefordel i form av rikelige mengder med stabil og klimavennlig energi til relativt lave kostnader. Utvalgets oppgave bør være å legge til rette for at Norge har muligheten til å bli med på denne utviklingen.

³² Kjernekraft i Norge | NHO,
<https://www.nho.no/contentassets/220ef13d98a3415abc745b7ec5e88939/20231121-kjernekraft-i-norge.pdf>

³³ Rystad-rapporten sprer misinformasjon om Europas nyeste kjernekraftverk,
<https://www.universitetsavisa.no/jonas-kristiansen-noland-kjernekraft-rystad-rapporten/rystad-rapporten-sprer-misinformasjon-om-europas-nyeste-kjernekraftverk/396284>

³⁴ Rystad regner feil – overdriver kostnadene for kjernekraft | DN,
<https://www.dn.no/innlegg/energi/kjernekraft/atomkraft/rystad-regner-feil-overdriver-kostnadene-for-kjernekraft/2-1-1579981>

³⁵ Her er all kommunikasjon mellom Anne Borg og NHO-direktørene,
<https://www.khrono.no/her-er-all-kommunikasjon-mellom-anne-borg-og-nho-direktorene/833081>

³⁶ Integrated Nuclear Infrastructure Review (INIR) | IAEA,
<https://www.iaea.org/services/review-missions/integrated-nuclear-infrastructure-review-inir>

³⁷ Representantforslag om å be det internasjonale atomenergibyrået foreta en gjennomgang av forutsetningene for å etablere kjernekraft i Norge,
<https://www.stortinget.no/no/Saker-og-publikasjoner/Publikasjoner/Representantforslag/2024-2025/dok8-202425-057s/?all=true>

³⁸ Ibid. 2

³⁹ Ibid. 3

Merk at sier Norge ja til kjernekraft, så sier vi ikke nei til fornybart. Svenskt Näringsliv (tilsvarende NHO i Norge) har laget en rapport om elektrisitetsforsyningen i Sverige⁴⁰ som indikerer at en teknologinøytral produksjonsmiks av både kjernekraft, vannkraft og annen fornybart gir laveste total kostnader, minst arealforbruk, laveste priser og minst CO₂ utslipp.

Kjernekraft krever lite areal, er regulerbart og gir stabil, lav-utslipp elektrisitetsproduksjon. HV mener at Norge må legge til rette for at aktører som ønsker det, kan få etablere kjernekraftverk som kan levere kraft til den norske energimiksen. Utvalget bør i sitt mandat arbeide for en regulatorisk oppdatering og utvikling, slik at det norske lovverket er tilrettelagt for forsvarlig og effektiv behandling av konsesjonssøknader og mulig etablering og drift av kjernekraft når disse kommer, enten det er fra private eller staten.

Å ikke ta i bruk alle mulighetene vi har kan sette i spill det grønne skiftet. Norge har økonomien, geologien, politisk stabilitet og kunnskapen til å bygge og drive kjernekraftverk. Sier man “nei takk” til kjernekraft, så må man si “ja takk” til annen elektrisitetsproduksjon, som ikke nødvendigvis er like velegnet for miljø og klima samtidig som elektrisitetsforsyningen blir så stabil som samfunnet forventer, eller godta vesentlig lavere levestandard. Man risikerer da også i prinsippet å si “nei takk” til at fremtidige generasjoner i Norge kan ha en lavutslipps-elektrisitetsproduksjon slik som etterkrigsgenerasjonene har hatt, med målet om at vi i 2050 skal ha en fossilfri energimiks.

Styret i Halden Venstre

⁴⁰ Scenarioanalys 2050,
https://www.svensktnaringsliv.se/bilder_och_dokument/rapporter/9dnfz1_scenarioanalys-290-twhpdf_1187496.html/Scenarioanalys+290+TWh.pdf